

De hond van Pavlov

Wim Vandeleene

aan tafel bedelt een hond.
hij likt je hand met een schuine kop
en ruikt de buit van de dag. de hond kwijlt,
zoals verwacht. de eenvoud van een instinct.

bij het volgende maal doen we alsof.
de lege fles in het lege glas schenken.
lucht slikken. tikken op een leeg bord.
de hond bedelt opnieuw.

elke dag halen we iets weg.
een bord, een glas, de broodmand, de tafel
tot we op de grond zitten met mes en vork,
oog in oog, alsof we elkaar rauw lusten.

Dionysos dansend

Stefan Hertmans

Het brute aardewerk overleeft altijd,
het zijn de fijn geslepenen die breken,
want edele delen zijn nog altijd de weke.

Vesta vergeve ons dat we smeken
om wat uitstel voor de scherven:

Wat we van liefde éerven,
is spijt omdat de oude vaas,
breekbaar als een albasten filosoof,
ons toont waar nerven komen
in het gladste oppervlak.

Al wat we weten, achteraf,
is dat we houden aan een
kinderdroom:

Dat wat volkomen was
en zonder ons bleef glanzen,
als gezang, geslepen ijs,
oneindig soeverein en
nutteloos.

Dynastieke gedachten

Max Temmerman

Lief, zullen wij een dynastie stichten?
Met een land dat onze tuin overspant
van de straat tot aan de berken achteraan

en met een Latijnse wapenspreuk
zo vaag dat iedereen hem begrijpt.
We noemen ons huis paleis,

als grondwet dient onze bibliotheek
en eenmaal per jaar verlenen we gratie
aan wie erom vraagt.

Zullen we afwisselend opstaan tegenover elkaar
als koning en als onderdaan? Roemrucht
wordt ons geslacht. Eeuwen ver gaat men later

terug tot het hier en nu. Ik wil uw bont
en uw nerts, Uw opperbevel. Gij krijgt
mijn kroon en al het klatergoud dat erbij hoort.

Een vluchtverhaal

Steven Van Der Heyden

We doen ons best hoop op te geven
leven met de rug naar de toekomst
het sterven begint altijd vanuit de voeten

ooit hoorden we bij het leven
waren grenzen zacht en doorlaatbaar
nu schuilt achter onze namen de honger

vluchtelingen, een woord dat een wereld
van leed achter zich aansleept
straathonden om op te schoppen

we worden steeds minder lichaam
steeds meer schaduw, geen huid meer over
schaamte houdt ons op de plaats

tussen springen en neerkomen.

EPEKTASIS ^(x) 2

Claude van de Berge

Luister op de verlaten verte, bij de afbrokkelende
ruimte.

Luister.

“Ben je hier?”

“Ja, ik ben hier.”

“Je bent in de dood.”

“Ja, ik ben in de dood.”

“Je bestaat niet.”

“Nee, ik besta niet.”

“Je bestaat niet en toch ben je hier.”

“Ik eindig niet waar het bestaande eindigt.”

“Wie ben je?”

“Ik ben aanwezigheid.”

“Waar ben je aanwezig?”

“Ik weet het niet, want ik bezit geen herinnering
aan mijzelf.

Ik ben aanwezigheid als jij aanwezig bent in mij.”

“Waar verschijnt je aanwezigheid?”

“Ik verschijn aan wie door het aanwezige wordt
opgenomen,
want het is beter in het aanwezige te zijn dan in
jezelf te zijn.”

Luister.

Zoek de stem op de verlaten verte.

Onthul het onbekende.

Ook in de onthulling is het onbekende onbekend

Gebedenboek

Esther Jansma

Ik werd van mijn karkas gestroopt, te weken gelegd
in een snelstromende beek, met ijzer geschraapt,
op een rek gespannen, met puimsteen en kalk gepolijst,
op maat gesneden, in elkaar genaaid en vol bezweringen
gezet tegen ontelbare ondenkbaar ellendige eindes.

Ik werd voor mijn moordenaars een plattegrond,
een partituur van hoe men om genade hoort te smeken.
Zo dwing ik ontzag af voor mijn godsvruchtige slachters.
Maar ooit was het anders, drukte ik me eenvoudig
tegen de eeuwige warmte van mijn moeder en sliep.

hoe water van harde handen...

Shari Van Goethem

hoe water van harde handen
tere stengels maakt. de tijd
in de palmen legt. toont dat
al wat ruw is ooit zacht was

terugwerpt

hoe ook de tijd door vingers
glijdt als water. hoe ook de tijd
als water stroomt

in open vlaktes langer stilstaat

alleen de tijd die tere stengels
tot aan de wortel droogt

JIJ EN IK

Abdelkader Benali

modern huishouden

het blauwe licht huil jij wakker
de ochtend is het kind van de nacht

we zijn acteurs in een raar gezinsdrama
je moeder werkt, ik werk en jij doet ook iets
ambitieus

dinsdag en woensdag is van mij
de rest van de week ben je verspreid als confetti

over oma en opa, tantes en ooms
ik bezorg je als gediensstige piloot

mama maakt zich uit de voeten
aait over je bol, zoent me langs de lippen

het schild van kleding dat ik je aantrek moet je
niks van hebben. Was ik ook zo? Ontwaak, kind, ontwaak!

met jou in mijn handen daal ik de trap af
naar buiten, waar je moeder al aan de overkant staat

ze wacht op een bus die had moeten komen
als alles goed was gegaan daarboven

je moeder loop ik voorbij alsof ze een vreemde is
sinds jij ons kompas bent, zijn we stekeblind

kan je de tijd wat zachter zetten

Jan Geerts

kan je de tijd wat zachter zetten
vroeg je, ik dacht aan je lichaam
en aan vers brood in de ochtend
en dat het liefde was, maar het was
de zee, de avond en de wind
in het koren van je stem

het is niet de zee, zei je, luister
het is de lege schelp van het huis
het zijn wij die liggen te bloeden
van de jaren die in ons zijn gekropen

je woorden waren mijn ogen, ik zag
maar kon niet geloven, de winter
voor de deur stond open, ik hoorde
de golven breken, het leek eeuwen geleden
dat ik nog naar je had gekeken en zag
hoe zeldzaam schoonheid geworden was

Le monde à l'envers

René Roumen

In de kerk waar een kaarsvlam
innemende tinten laat schemeren,
met zuilen en kazuifels vol heimwee,
daar klinkt nu een bamboefluit,
vermengd met hoge orgeltonen.

Het Oosten neemt het voortouw en probeert
het vermoeide christelijke Westen te omhelzen.

Bizar is dit geheel en verstild uitbundig,
even vreemd als een zandloper
die zuiver harmonische patronen uitstrooit,
het begin van een zandsculptuur.

Een slinger van zand, een heen en weer,
een regelmaat en één regel in de maat.
Hij verfraait een rechthoek met haakse bundels
lijnen, elegant als spiralen bij Fibonacci-getallen.

De val van korrels zet amper aan tot geritsel.

Geritmeerd met galmende gongslagen
doet de shakuhachi, de Japanse panfluit
het orgel van schrik even zwijgen
dat, vervolgens, de omhelzing inniger maakt
met melodieën van Messiaen, Otte en Pärt.

De zandfles komt tot stilstand en applaus klinkt omhoog.

Lichaamstaal

Willem M. Roggeman

Ik teken een stoel
en je gaat erop zitten.

Ik noem de naam van de zon
en je knippert met de ogen.

Ik droom van een tafel
en je schuift bij om te eten.

Ik zeg het woord water
en je spoelt er je mond mee.

Ik bedenk iets over liefde
en je glimlacht naar mij.

Ik wijs naar een onbeslagen bed
en je onderdrukt een geeuw.

Ik roep iets naar de hemel
en je ontplooit je vleugels.

Ik neem een foto van je
en je ogen houden de tijd vast.

Ik sluip naar je slapend lichaam
en raak gevangen in je ademhaling.

Ik lees een boek en op iedere bladzijde
vormen de letters telkens weer jouw naam.

Ik vertel de dag luidop over jou
en jij verdwijnt stil in de nacht.

Ik verstop je in een donker landschap
en je wordt een rivier van licht.

Ik kijk op naar de maan
en zij heeft jouw gezicht.

Om niet te zeggen

Maud Vanhauwaert

Voor E.

Je huid een ijsoppervlak, zo dun
dat ik daaronder iets zag bewegen
een dode flamingo, een weggewaaide tent
je zusje in roze tule

om niet te zeggen niets was kouder dan jij
in die ene nacht, donker en gebonden
als bloed buiten een lichaam

ik stond achter je
mijn handen om je middel
ik wou je plooien als een knipmes
geborgen sneed je alsnog, in jezelf

om niet te zeggen

het is een strijd die ik niet kon winnen
alleen in fases kon verliezen

je als een dolende dode te aanzien
om te kunnen wennen aan het idee
maar je ogen, knikkers die te vaak
over stenen rolden, waren niet dof genoeg

ze traanden en door hen keek ik
naar iets dat ver achter jou lag
waar je zelf geen zicht meer op had
een meisje ongeschonden

ze wiegt haar haren als een wilg
in het water wiegt een meisje
haar haren als een wilg wiegt
een meisje haar haren in het water

om niet te zeggen
ik kon de dood niet zien in jou

Onscherp

Max Greyson

Dat we te vaag zijn werd ons vaak verweten
hoe we schelden om onszelf aan te lengen
dat we verdrinken in een misschien, we weten niet
hoe neen moet klinken om teder te zijn

Het heden heeft geen meervoud
dus zullen wij er altijd zijn, er is niets
dat rijmt met de herfst in haar hoofd

We hebben onszelf op ooghoogte
aan de muur genageld, schikken vergissingen
die we liever tussen onze lippen
hadden verzwegen, uit angst

Voor een leegte na de komma
angst dat onze stem daar langzaam
maar zeker zou vervliegen

Ze huivert wanneer ik ons tot toeval herleid
en vloekt in het wilde weg als ik zeg
onze grootste gave is een gebrek aan helderheid

Reclining Nude

Bernard Dewulf

Er is een kamer in zijn hoofd
waarin ik voorgoed zo lig:
groots en blank en weerloos vlees
in het koude strijklicht
van zijn gloeiend kijken.

Er staat een altaar in zijn kamer
waarop hij mij offert,
blauwend ding al op zijn snijtafel.
Dagelijks opgebaard
in de vriescel van zijn herinnering.

Er gloort een lichtspoor in zijn verf
waarin ik altijd straal,
huiver in de lust van zijn afstand,
schitter in zijn verre handen,
uit mijn lichaam opvlam.

Schrijf me

Hugo Verstraeten

Schrijf me. Ontneem de stilte haar bits geluid.
Snauw me de liefste woorden.

Schrijf me over de vluchtige toets van je mond
op het schilderij van Caravaggio. Schrijf me
over het falende licht daarna.

Schrijf me dat april niet wreed is. Dat boven de stad
vogels zijn als zeilers in een zee van lucht. Schrijf me

over het beeld van Brancusi waar je altijd naar kijkt
met de ogen dicht. Schrijf me wat er overblijft wanneer
de avonden de uitgesleten voetstap niet verdragen

van oude geliefden. Schrijf me over de achteloosheid
van eenvoudige dingen. Schrijf me over alles.
Schrijf me over niets desnoods –

maar schrijf me

TUSSENTIJD

Jozef Deleu

tussen zijn
en niet meer zijn
in tussentijd wordt
het masker opgezet
het arsenaal geopend
komen de dromen
in dichte drommen
naar buiten en
vullen de leegte
ongeduld

zoveel is
onzeker dat wij
niet weten hoe
de eindjes aan elkaar
te knopen hoe
een verklaring wordt
gevonden
voor het grondplan
van de tijd die
afgemeten

zwijgt

(weeshuis)

Geert Jan Beeckman

De ramen hebben de kinderen bijeengeroepen.
Meisjes jongens ogen achter glas
het is een heldere dag een schreeuw
staat in de vensterbank.

Wat houden hun meesters achter de hand.
Een stemmentemmer een traphal die galmt
en op bevroren tijden het ratelen van de bedden.
Het grondwater uit het bange geslacht.

Dood op papier tellen wij de ontelbaren
de slaapliedjes die de benen breken.
In precieze stiltes. In hele stenen
onder een onaantastbaar dak.

Zij staan daar om te bestaan.
In onweegbaar licht. Nu moeten
wij kijken. Voor alle genade.
Voor hun huidhonger naar affectie.

Wij staan verder af dan beneden.
Verloren voor de kans
hun namen ooit te weten.

Wonderlamp

Kurt De Boodt

Ik had je graag nog wat meegegeven,
iets gloeiends traags, iets om op te teren,
een wonderlamp. Leer het mij afleren.
Neem niets van mij aan. Leven is zeven.

Leer het mij af. Leven is toelaten
sloten slijk in de zift, schelpjes kapot,
zeezucht in een emmer, winddrift en snot.
Leer het mij. Kijk, we glippen door gaten.

Ik dompel je in lagen diamant,
tover je prinsen en paleizen voor,
doof boze geesten uit diep in het strand.

Kies uit je strijd, stop de jacht op ivoor.
Open vergezicht, schuif me aan de kant.
Stuur me berichtjes, de lijn raakt verstoord.

ZOMERGEDICHTEN

Le temps des cerises

Marieke Maerevoet

We hadden zon besproken en zuidenwind,
de tuinmeubelen op het terras gezet. wie de tuin in kwam
werd verwacht. we lachten en toostten op de lange lichte dag

maar zij liet de tafel links, liep stoelen uit de weg,
schoof verwonderde blikken opzij, hoorde noch zag.
ze wou bij de kerselaar zijn, haar hand op zijn bast,

proeven hoe het was toen nog niemand
van ons ontbrak, wij de zomers plukten met rode vingers,
met kersenmond, nog niet wisten hoe vlug de winter komt.

Zondag

Jana Arns

Als een waarzegster
neem ik je hand.
Je lijnen, onleesbaar

en denk: ruim je hoofd op,
ontknoop de kinderen,
plaats mij daar

waar het licht bedriegt.
We zijn aan vernieuwing toe.
Wie moet ik daarvoor bellen?

Maar ik zeg niets
en ook dat hoor je niet.
Verf bladdert van onze gesprekken.

Ik begrijp dat de onderbreking
in je palm niets met mij te maken heeft.
Het is zondag:

zo'n dag
waarbij we onze koffers pakken
en niet weggaan.

Zoon

Sofie Verdoodt

Bij 'herinnering aan het sterfbed van mijn moeder' (Roger Raveel)

Je ligt in een bed dat je voorbereidt
op de gevangenis van eeuwige onbeweeglijkheid,
je hoofd omkranst door een aureool van spijlen,
een spin die als een kleine worstelaar
in de touwen van haar web hangt te hijgen
maar nooit staak je je strijd.

Angstvallig rijgen we de dagen
aan het snoer van onze hoop.
Ik bijt hard op elke dag, een parel waarvan ik
de echtheid nauwelijks kan geloven.
Je wordt zo klein dat ik bang ben
dat je straks niet meer zal passen

in de zilveren fotolijst die je alvast hebt klaargelegd
om je te bevatten. Of word ik gewoon groter?
Mijn nagels rouwen
van het graven in mijn herinnering.
Ik open alvast het gordijn van de hemel.

Zelf schuiven we wat verder over de rails van het leven
en houden ons vast aan een stang
die ons gewicht niet lang zal kunnen dragen.
Wie houdt voortaan mijn hand vast
als ik op de tast verwissel van gedaante?

Je zet in je hoofd een deur op een kier
en zegt dat het went.
Met de maan in jouw laatste kwartier
besluit ik de brief die ik alvast

naar jouw nieuwe bestemming verzend.

Bronvermelding

De hond van Pavlov - *Wim Vandeleene*

Kluger Hans, nummer 33, p. 119.

Dionysos dansend - *Stefan Hertmans*

Poëziekrant, 41ste jaargang, nummer 3, mei – juni 2017, p. 11.

Dynastie - *Max Temmerman*

Gierik & Nieuw Vlaams Tijdschrift, nummer 134, p. 16.

Een vluchtverhaal - *Steven Van Der Heyden*

Schoon Schip, 24ste jaargang, nummer 3, p. 11.

EPEKTASIS ^(x) 2 - *Claude van de Berge*

Poëziekrant, 41ste jaargang, nummer 6, november-december 2017, p. 80.

Gebedenboek - *Esther Jansma*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 1, april 2017, p. 110.

hoe water van harde handen... - *Shari Van Goethem*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 2, oktober 2017, p. 87.

JIJ EN IK - *Abdelkader Benali*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 1, april 2017, p. 16.

kan je de tijd wat zachter zetten - *Jan Geerts*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 1, april 2017, p. 64.

Le monde à l'envers - *René Roumen*

Schoon Schip, 24ste jaargang, nummer 1, p. 12.

Lichaamstaal - *Willem M. Roggeman*

Artistiek Tijdschrift Ambrozijn, 35ste jaargang, nummer 2, 2017-2018, p. 20.

Om niet te zeggen - *Maud Vanhauwaert*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 2, oktober 2017, p. 204.

Onscherp - *Max Greyson*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 1, april 2017, p. 81.

Reclining Nude - *Bernard Dewulf*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 2, oktober 2017, p. 65.

Schrijf me - *Hugo Verstraeten*

De Schaal van Digther, 8 december 2017.

TUSSENTIJD - *Jozef Deleu*

Poëziekrant, 41ste jaargang, nummer 1, januari - februari 2017, p. 24.

(weeshuis) - *Geert Jan Beeckman*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 2, oktober 2017, p. 20.

Wonderlamp - *Kurt De Boodt*

Het Liegend Konijn, 15de jaargang, nummer 1, april 2017, p. 31.

ZOMERGEDICHTEN; le temps des cerises - *Marieke Maerevoet*

Schoon Schip, 24ste jaargang, nummer 2, p. 3.

Zondag - *Jana Arns*

Schoon Schip, 24ste jaargang, nummer 1, p. 4.

Zoon - *Sofie Verdoodt*

Poëziekrant, 41ste jaargang, nummer 6, november-december 2017, p. 61.